

fjölbreytni sköpun upplýsing

Fjölbrautaskóli Suðurlands

Skýrsla um skólastarf

í fangelsum

skólaárið 2021-2022

Gylfi Þorkelsson
kennslustjóri

1. Inngangur

Þegar skólaárið hófst var Covidfaraldurinn enn hangandi yfir og óvissan nokkur. Áhrifin urðu nokkur, því veiran náði loks að stinga sér inn fyrir girðingarnar á Litla-Hrauni og hluti vistmanna veiktist, með þeim afleiðingum að skólanum var lokað um hríð. Setti það vissulega strík í reikninginn og hluti nemenda komst ekki aftur á skrið í námi.

Áhugi vistmanna á námi er alltaf mikill, eins og sést á skráningum við upphaf anna, og einlægur vilji til að nýta tímann til góðs og gagns. Það er hins vegar auðveldara um að tala en í að komast að halda út, ekki síst fyrir nemendahóp sem hefur takmarkaða samleið átt með skólakerfinu.

En þó ekki allir nái öllum markmiðum sínum eða brautskráist, þá er alltaf álitlegur hópur sem kemst að því hér að hann getur meira en hann sjálfur taldi og það er afar ánægju- leg tilfinning, bæði fyrir viðkomandi nemendur og okkur sem erum til aðstoðar.

Þegar allt kemur til alls trúum við því að skólastarf í fangelsunum sé uppbyggilegt og gefandi og munum vinna að því hér eftir sem hingað til að efla það og bæta.

2. Haustönn 2021

2.1 Starfsfólk

Eftirfarandi störfuðu við skólahaldið á önninni:

Ágústa Ragnarsdóttir, myndlistarkennari LH (staðnám)

Eyrún Björg Magnúsdóttir, félagsfræðikennari, LH og Sogni (fjarnám)

Guðfinna Gunnarsdóttir, enskukennari Sogni (staðnám)

Gylfi Þorkelsson, kennslustjóri og íslenskukennari LH og Sogni (staðnám)

Helgi Hermannsson, upplýsingatæknikennari LH (staðnám)

Ida Lön, dönskukennari LH (fjarnám)

Ingvar Bjarnason, stærðfræðikennari Sogni (staðnám)

Jón Sigursteinn Gunnarsson, tréiðnakennari LH (staðnám)

Klara Guðbrandsdóttir, náms- og starfsráðgjafi LH, Sogni og Hólmsheiði

Paola Daziani, enskukennari, LH (staðnám)

Ragnheiður Eiríksdóttir, heimspekikennari LH (fjarnám)

Sigurður Ágúst Pétursson, rafiðnakennari, Sogn (fjarnám)

Sverrir Geir Ingibjartsson, íþróttakennari, LH (staðnám)

Þórey Hilmarsdóttir, bókhalds- og hagfræðikennari LH (fjarnám)

Ægir Sigurðson, stærðfræðikennari, LH (staðnám)

2.2 Samantekt um skólahaldið

Alls komu 52 nemendur við sögu skólahalds FSu í fangelsunum á haustönn 2021; 45 á Litlahrauni, 7 í Sogni, auk þess sem 6 nemendur stunduðu fjarnám við aðra skóla, þar af 3 háskólanám. Nokkur hópur á Hólmsheiði naut aðstoðar námsráðgjafa. Af þessu skiluðu 23 sér til námsmats, 18 á Litlahrauni en 5 í Sogni.

Skólahald hófst miðvikudaginn 16. ágúst með fundum og skráningu nemenda. Kennsla hófst miðvikudaginn 18. ágúst á Litlahrauni og daginn eftir í Sogni. Hefðbundin staðkennsla fór fram fimm daga vikunnar á Litlahrauni og þrjá daga í Sogni. Skólahald gekk eðlilega fyrir sig og sóttvarnir trufluðu það ekki.

Alls sinntu 14 kennarar frá FSu kennslu í fangelsunum, þar af 9 staðkennslu, 4 kenndu ensku, íslensku, námstækni og stærðfræði í Sogni og 8 kenndu ensku, íslensku, íþróttir, stærðfræði, trésmíði, teikningu, námstækni og upplýsingatækni á Litlahrauni, alls 28 mismunandi námsáfangar.

Þeir 23 nemendur sem gengust undir námsmat reyndu við 269 einingar. Þar af stóðust 199 eða 74% en 70 fóru í súginn eða 26%. Einn nemandi lauk 6 áföngum, alls 30 einingum og það bar til tíðinda að tveir nemendur í fangelsunum luku nú stúdentsprófi frá skólanum.

Övenjufámennt var í skólanum á önninni. Breytingar á lögum um fullnustu refsinga hafa mikil áhrif, nú fara fangar mun hraðar í gegn um kerfið og það hefur bein áhrif á framvindu náms, sem krefst stöðugleika og einbeitingar. Þá voru lengst af fáir einstaklingar í afplánun í fangelsinu á Litlahrauni.

2.3 Yfirlit yfir námsárangur

Eins og fyrr segir stóðust 74% eininga en 26% töpuðust. Það er betri árangur en oftast áður. Þó verður að hafa í huga að hér er aðeins tekinn með í reikninginn sá hópur nemenda sem stundaði nám nógu lengi til að námsmat væri raunhæft. Meirihluti þeirra sem skráðu sig í skóla, 29 af 52 eða tæp 56% gerði það ekki. Fyrir því eru margvíslegar ástæður, m.a. að nemendur eru fluttir fyrirvaralítið milli staða. Einn nemandi lauk 6 áföngum, einn 5, tveir 4 en flestir 1-2.

Þrír nemendur luku 8 áföngum í fjárnámi, alls 40 einingum, þar af einn nemandi 25 einingum. Allar fjárnámseiningar stóðust.

Einkunnadreifing H21

Eink.	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	S	F
Fjöldi	5	2	14	10	7	2	0	0	1	0	2	15
/58	8,6%	3,4%	24,1%	17,2%	12,1%	3,4%	0%	0%	1,7%	0%	3,4%	25,9%

ALMENNT BÓKNÁM

Bókfærsla

BÓKF-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	(Meðal)eink.	Staðnar ein. / %
1BA05	1	1	0	8	5 / 100%

Danska

DANS-	Fjöldi nem.	Staðið	F	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
2FJ05	1	1	0	6	5 / 100%
3BF05	1	1	0	6	5 / 100%

Enska

ENSK-	Fjöldi nem.	Staðið	F	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
1HF05	5	5	0	8	25 / 100%
1HA05	7	5	2	8	25 / 71%
2HB05	4	2	2	8,5	10 / 50%
2HC05	2	2	0	8,5	10 / 100%
3YL05	1	1	0	6	5 / 100%
3VE05	1	1	0	8	5 / 100%

Félagsfræði

FÉLA-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	(Meðal)eink.	Staðnar ein. / %
3MÞ05	1	1	0	7	5 / 100%

Færni

FÆRN-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	(Meðal)eink.	Staðnar ein. / %
1NS02	2	2	0	5	4 / 100%

Hagfræði

HAGF-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	(Meðal)eink.	Staðnar ein. / %
2HA05	1	1	0	5	5 / 100%

Heimspeki

HEIM-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	(Meðal)eink.	Staðnar ein. / %
2BY05	1	1	0	5	5 / 100%

Íslenska

ÍSLE-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
1LR05	3	2	1	7	10 / 67%
1MR05	2	2	0	7	10 / 100%

Íþróttir

ÍÞRÓ-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	(Meðal)eink.	Staðnar ein. / %
1ÞH03	5	1	4	8	3 / 20%
2ÞL03	1	0	1	F	0
2AL02	1	1	0	8	2 / 100%

Stærðfræði

STÆR-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
1AA05	4	0	4	F	0
1AJ05	1	0	1	F	0
1RU05	3	2	1	5,7	10 / 67%
2AF05	2	0	2		0 / 0%
2TL05	1	0	1		0 / 0%

Upplýsingatækni

TÖLN-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	(Meðal)eink.	Staðnar ein. / %
1GR05	3	3	0	8	15 / 100%

GRUNNNÁM BYGGINGAGREINA

Trésmíði

TRÉS-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
1VA05	6	6	0	7,7	30 / 100%

GRUNNNÁM RAFIDNA

Rafmagnsfræði

RAFM-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
1RA05	1	1	0	8	5 / 100%

3. Vorönn 2022

3.1 Starfsfólk

Eftirfarandi störfuðu við skólahaldið á önninni:

Ásdís Björg Ingvarsdóttir, næringarfræðikennari LH (fjarnám)

Eyrún Björg Magnúsdóttir, félagsfræðikennari, LH/Hólmsheiði (fjarnám)

Guðfinna Gunnardóttir, enskukennari Sogni (staðnám)

Gylfi Þorkelsson, kennslustjóri og íslenskukennari LH og Sogni (staðnám)

Helgi Hermannsson, félagsgreinakennari, LH (staðnám)

Ingvar Bjarnason, stærðfræði/grunnteikn. kennari, Sogni (staðnám) og LH (fjarnám)

Jón Sigursteinn Gunnarsson, tréiðnakennari LH (staðnám)

Klara Guðbrandsdóttir, náms- og starfsráðgjafi LH, Sogni og Hólmsheiði

Paola Daziani, enskukennari, LH (staðnám)

Sigríður Guðmundsdóttir, spænskukennari, LH (fjarnám)

Sólveig Sigmarsdóttir, dönskukennari, LH og Sogni (fjarnám)

Sverrir Geir Ingibjartsson, íþróttakennari, LH (staðnám)

Ægir Sigurðsson, stærðfræðikennari, LH (staðnám)

3.2 Samantekt um skólahaldið

Alls voru 70 nemendur voru skráðir í 858 einingar við FSu í fangelsunum á vorönn 2022; 54 á Litlahrauni og 7 í Sogni og 9 á Hólmsheiði. Nokkrir nemendur í fangelsunum voru að auki skráðir í fjarnám við aðra skóla á önninni.

Skólahald hófst miðvikudaginn 5. janúar með skráningu nemenda. Kennsla hófst fimmtudaginn 6. janúar skv. stundaskrá.

Í Sogni sinntu 3 kennarar frá FSu staðbundinni kennslu í ensku, íslensku og stærðfræði einu sinni í viku. Á Litlahrauni sinntu 7 kennarar staðbundinni kennslu í ensku, íslensku, íþróttum, stærðfræði, upplýsingatækni og tréiðngreinum. Ekki var starfandi sérkennari á önninni. Kennslustjóri og náms- og starfsráðgjafi eru með fasta viðveru og starfsaðstöðu á Litlahrauni og heimsækja hin fangelsin eftir þörfum.

Skólastarf í fangelsunum var nokkuð hefðbundið á vorönn og farsóttaráhrif að mestu horfin. Óvenjumikil hreyfing var á nemendum og önnin endaslepp, mjög fáir héldu út til vors, en segja má að það hafi „bjargað önninni“ hve margir nemendur stóðust stóðupróf í ensku. Af 70 skráðum nemendum gengust 30 undir námsmat, eða tæp 43%.

Fimm kennarar kenndu 7 fjarnámsnemendum 7 mismunandi áfanga, alls 50 einingar og stóðust 20 af þeim, eða 40%.

3.3 Yfirlit yfir námsárangur

Námsárangur var góður á önninni. Af 336 einingum sem komu til námsmats stóðust 310 eða 92% en 26 einingar fóru í súginn. Alls voru gefnar 74 einkunnir og stóðust 68 en 6 féllu. Nemendur koma og í skólann á öllum tímum, og eru fluttir burt án fyrirvara. „Brottfall“ 40 nemenda með 522 einingar skýrist að nokkrum hluta af því en aðrar ástæður í þessum nemendahópi eru kunnar og liggur ljóst fyrir að ekki er raunhæft að allar skráningar skili sér í námsmati og einkunnum. Einn nemandi lauk 8 áföngum og 38 einingum. Geri aðrir betur!

Einkunnadreifing V22

Eink.	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	S	F
Fjöldi	22	16	6	9	5	4	0	1	0	0	6	5
/74	29,7%	21,6%	0,8%	1,2%	0,7%	0,5%	0%	0,1%	0%	0%	0,8%	0,7%

ALMENNT BÓKNÁM

Danska

DANS-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
1DL05	1	0	1		0 / 0%

Enska

ENSK-	Fjöldi nem.	Staðið	F	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
1HF05	13	12	1	9,2	60 / 92%
1HA05	14	13	1	9,2	65 / 93%
2HB05	14	14	0	8,9	70 / 100%
2HC05	2	2	0	8,5	10 / 100%
2OR05	1	1	0	10	5 / 100%

Félagsfræði

FÉLA-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
2AF05	1	0	1		0 / 0%

Færni/námstækni

FÆRN-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
1NS02	6	6	0	5	12 / 100%

Íslenska

ÍSLE-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
1LR05	3	3	0	5,3	15 / 100%
2OS05	1	1	0	7	5 / 100%

Íþróttir

ÍÞRÓ-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	(Meðal)eink.	Staðnar ein. / %
1ÞH03	4	2	2	9	6 / 50%

Saga

SAGA-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
2YA05	1	0	1	0	0 / 0%

Spænska

SPÆN-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
1AA05	2	1	1	4,5	5 / 50%

Stærðfræði

STÆR-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
1AA05	1	1	0	10	5 / 100%
1BB05	1	1	0	10	5 / 100%
1AJ05	1	1	0	6	5 / 100%

Upplýsingatækni

TÖLN-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
1GR05	4	4	0	6	20 / 100%

GRUNNNÁM BYGGINGAGREINA

Húsasmíði

TRÉS-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
1VA03	4	4	0	8	12 / 100%

Teikning

TEIK-	Fjöldi nem.	Staðið	Fall	Meðaleink.	Staðnar ein. / %
2HS05	2	1	1	8	5 / 50%
2HH05	1	1	0	8	5 / 100%

4. Almennt um nám og kennslu á skólaárinu

4.1 Danska

Einn nemandi var skráður í fjarnám í grunnáfangi í dönsku. Hann hvarf frá námi skömmu eftir miðja önn.

4.2 Enska

Á haustönn 2021 voru kenndir eftirfarandi 6 áfangar á Litla-Hrauni. Skráðir nemendur voru á bilinu 10-15. Tíu nemendur tóku stöðupróf.

Vinna fór vel fram í tímum. Lítil en góður hópur nemenda mætti reglulega og stundaði námi af samvirkusemi.

Kennslan á vorönn 2022 var frekar róleg. Mæting var oft ekki mjög góð en þeir nemendur sem mættu voru yfirleitt áhugasamir og unnu vel. Sex áfangar voru í gangi, frá fyrsta og upp á þriðja þrep. Sextán nemendur tóku stöðupróf og einn kláraði heilan áfanga.

Fjórir nemendur hófu nám á haustönn í ensku á Sogni. Einn nemandi á Litla Hrauni tók enskuáfanga í fjarnámi. Þrír nemendur kláruðu 3 áfanga.

Nemendur voru mjög duglegir að nota sér kosti Innu til að drífa nám sitt áfram og læra utan kennslustunda. Það skilaði greinilega árangri hjá þessum nemendum sem höfðu mikinn hug á að klára áður en að brottför kæmi.

Einn nemandi var í fjarnámi á Litla- Hrauni. Það er mögulegt, ef að nemendur hafa úthald og staðfestu, sérstaklega þar sem aðgengi að Innu og netsambandi er takmörkum háð þar.

Eina spurningin er þá hvernig tryggja megi að allir nemendur sitji við sama borð hvað tölvukost varðar á Sogni, en það hefur ekki verið vandamál hingað til.

Þá er komið sjónvarp í kennslustofuna á Sogni, sem býður upp á fleiri möguleika við staðkennslu.

Nokkrir nemendur hófu nám í upphafi vorannar, en hættu svo við eða breyttu námsleiðum sínum eins og gengur og gerist. Þrír nemendur voru virkir í námi á Sogni alla önnina og luku tveir einingabærum áföngum. Einn nemandi á Hólmsheiði var í fjarkennslu og lauk einingabærum áfanga á önninni.

Enn og aftur er ástæða til að benda á kosti þess að nýta Innu við kennslu á Sogni. Þannig er hægt að þjónusta nemendur betur á margan hátt. Nemendur geta ef þeir vilja stundað námið hraðar og unnið sjálfstætt utan kennslustunda. Einnig gefst þarna kostur fyrir nemendur að nýta sér allskonar forrit og hjálpargöng við úrvinnslu, sérstaklega er það gott fyrir nemendur sem eru að kljást við námserfiðleika, dyslexíu og fleira. Jafnframt er auðvelt að bjóða upp á fjarnám fyrir nemendur á öllum starfsstöðvum ef þarf, sérstaklega þegar nemendur eru lengra komnir. Spurningin er hvort svona blönduð leið sé framtíðin. Nemendur eru oft í fjarnámi í kjarnagreinum og spurning hvort að nýta megi kennslustundirnar líka fyrir nemendur í öðrum greinum, sem aukinn stuðning?

4.3 Félagsfræði

Einn nemandi var skráður í félagsfræðiáfangi. Um miðja önn var hann fluttur í annað úrræði og flosnaði við það úr námi.

4.4 Færni – Náms- og starfsfræðsla

Á haustönn var boðið uppá náms- og starfsfræðsluáfangann Færni á Litla-Hrauni og á Sogni. Tveir nemendur á Sogni luku áfanganum. Markmið áfangans er að nemendur efli eigin námshæfni með því að fá þjálfun í að beita fjölbreyttum námstækniaðferðum. Áhersla er lögð á sjálfsþekkingu nemenda og að nemendur öðlist leikni í að beita aðferðum sem gagnast þeim til þess að ná auknum árangri í námi. Unnið er markvisst að því að efla sjálfstraust nemenda sem námsmanna og vekja áhuga á námi, ásamt því að skoðaðir eru ýmsir þættir sem geta haft áhrif á líðan og námsgengi nemenda.

Á vorönn var áfanginn kenndur í þremur hópum í fangelsunum á Sogni og á Hólmsheiði. Alls voru 14 nemendur skráðir í upphafi annar en 6 nemendur gengust undir námsmat og luku áfanganum.

4.4 Íslenska

Mestmegnis var fremur rólegt yfir kennslustundum í íslensku á skólaárinu. Þó var líflegt við upphaf beggja anna og stofan full. Fljótlega fjaraði þó undan og fáir nemendur héldu út nógu lengi til að gangast undir raunhæft námsmat, aðeins fimm nemendur á haustönn og fjórir á vorönn. Allstór hluti nemenda var erlendir ríkisborgarar sem ekki höfðu áhuga á prófum eða námsmati, en vildu kynna sér hið ástkæra, ylhýra.

4.5 Íþróttir

Þrátt fyrir áframhaldandi covid ástand var íþróttakennsla á Litla-Hrauni með eðlilegu móti að mestu leyti á haustönninni. En eins og svo oft áður voru töluverðar hreyfingar á nemendum, einhverjir fóru og aðrir komu á miðri önn sem varð til þess að ekki náðu allir að klára mikið af efni áfangans. Nemendur sem ekki klára áfanga í annarlok tapa þó ekki þeirri vinnu sem búið er að vinna heldur flæðir það yfir á næstu önn og geta nemendur haldið áfram þar sem frá var horfið.

Á önninni voru óvenju margir erlendir nemendur sem eðlilega tala ekki íslensku og í einhverjum tilfellum litla ensku. Það gerði kennsluna svolítið snúna. Oft á tíðum skiluðu þessir nemendur lítilli vinnu í bóklega hlutanum. Í flestum tilfellum eru þessir nemendur þó vel virkir í verklega hluta íþróttatímans og hafa oft jákvæð áhrif á virkni annarra nemenda þar. Hugsanlega þarf að bregðast við þessu og vera með verkefni sem hægt er að leysa án mikillar íslenskukunnáttu.

Það má líka velta fyrir sér að vera með sveigjanleika í kerfinu sem býður uppá að nemendur fái einingar fyrir það sem þeir gera í verklega hluta íþróttanna þó það vanti uppá bóklega hlutann.

Nokkuð margir nemendur voru skráðir í íþróttir í byrjun vorannar. Fljótlega fækkaði þó í hópnum og eftir stóð fámennur en nokkuð duglegur hópur. Á seinni hluta annar fækkaði enn frekar í hópnum, m.a. vegna fækkunar í fangelsinu á Litla-Hrauni. Kom það til af ýmsum ástæðum eins og viðhaldsvinnu við fangaklefa. Í lok annar voru einungis tveir virkir nemendur í íþróttum.

Eins og áður voru tveir íþróttatímar í viku, annar bóklegur og hinn verklegur. Í bóklegu tímunum var lögð áhersla á að kynna hvað líkamleg áreynsla, skynsamleg næring og reglulegar svefnvenjur hafa mikið að segja hvað varðar líkamlegt og andlegt heilbrigði. Einnig var farið yfir mismunandi aðferðir við að æfa þol, styrk og liðleika. Renata Lis þýddi verkefni yfir á pólsku sem gerði pólskum nemendum auðveldara með að vinna þau verkefni. Yfirferðin varð þó oft erfiðari fyrir kennarann því svörin skiluðu sér oft á pólsku líka. 😊

Í verklegu tímunum var megináherslan lögð á þol og styrktarþjálfun, þó meira á þolþjálfun, oftast í formi boltaleikja, enda voru boltaíþróttir á áhugasviði nemenda á þessari önn.

4.6 Saga

Í vetur var aðeins einn nemandi skráður í fjarnám í sögu en entist ekki erindið.

4.7 Spænska

Þrír nemendur á Litla-Hrauni skráðu sig í fjarnám í spænsku við FSu. Einn hvarf frá þegar nokkuð var liðið á önnina en tveir héldu út og luku námsmati.

4.8 Stærðfræði / Grunnteikning / Fagteikning

Áfangarnir sem kenndir voru á Sogni á haustönn 2021 voru grunnteikning (GRT1FA05) og stærðfræði (STÆR2RU05). Nemendur voru lengst af 3-4, allir í stærðfræði og tveir þeirra að auki í grunnteikningu (GRT1FA05) sem þeir hættu þó báðir í þegar leið á önnina. Einn nemandi náði að klára sinn stærðfræðiáfanga (5 einingar). Nemendurnir mættu ágætlega og voru vel virkir og áhugasamir í tímunum en fóru hægt yfir efnið, nema sú eina sem náði að klára. Að auki voru 2 nemendur í fjarnámi hjá mér í gegnum Innu í fagteikningu húsasmiða (TEIK2HS05), en hvorugur þeirra náði að klára á önninni.

Á vorönn 2022 var aðeins einn nemandi í námi á Sogni í stærðfræði (STÆR2AJ05), en hann náði ekki að klára áfangann. Nemendurnir sem voru í fagteikningu húsasmiða á haustönninni í fjarnáminu héldu báðir áfram í þeim á vorönninni og náði annar þeirra að klára tvo áfanga (TEIK2HS05 og TEIK2HH05) og ljúka samtals 10 einingum.

4.9 Trésmíði

Átta nemendur voru skráðir í byrjun annar í trésmíði. Námi luku fjórir. Ástæður brottfalls má samt rekja til tilfærslu innan fangelsa en ekki vegna þess að nemendur gáfust upp á náminu. Þessi fjöldi er í efri mörkum þess að hægt sé að sinna nemendum bæði vegna takmarkana í kennsluáðstöðu og einnig vegna mismunandi getu nemenda. Þó er ekki rétt að fækka nemendum sem hefja nám vegna þess að alltaf má gera ráð fyrir að einhverjir tynist úr hópnum. Áhersla er lögð á að námið sé einingabært á húsasmiðabraut en fáar kennslustundir valda því að nemendur geta ekki skilað fullum áfanga á hverri önn. Færni og námsgeta nemenda er afar misjöfn og greinilegt að fyrri lifnaður hefur markað marga sem heftir getu þeirra til náms og starfa. Þó er rétt að halda sig við námsskrá húsasmiðabrautar, jafnvel þó ólíklegt sé að allir nemendur nýti þetta nám til starfa að afplánun lokinni.

Aðeins hefur bæst við aðstöðu. Byko gaf sagir og sporjárnasett sem hefur komið að góðum notum. Kennsla í þessu rými fer einungis fram einn morgun í viku. Aðra daga vikunnar er rýmið notað til annara starfa. Stundum er komið að kennslustofunni að morgni þegar ekki hefur verið gengið frá verkefnum gærdagsins. Það getur vel verið að þetta sé eðlilegt þegar menn deila rými en best væri að geta komið að kennslustofunni tilbúinni til kennslu. Ekki er ástæða til að gera stórt mál úr þessu en ástæða til að nefna það. Rætt var á deildarfundi í trésmíðadeild að ef keyptir verði nýir hefilbekkir í Hamar þá fengju gömlu hefilbekkirnir framlengingu lífdaga í skólanum á Litla-Hrauni. Tekið var vel í það.

4.10 Upplýsingatækni

Upplýsingatæknifanginn er að megin uppistöðu sama efni og kennt er í FSu í áfanganum TÖLN1GR05. Hann er byggður upp á 16 verkefnum og í þessu tilviki er hvert verkefni jafnvægt. Þeir sem kláruðu öll 16 fullnægjandi fengu einkunnina 10 og þeir sem kláruðu 8 verkefni fengu 5.

Á haustönn komu samtals 9 nemendur við sögu en 6 af þeim hurfu á braut og voru skráður út úr áfanganum, sumir eftir örstutta viðveru og aðrir losnuðu eða fóru í annað úrræði. Þrír héldu út til enda og luku áfanganum.

Á vorönn voru einnig 9 nemendur skráðir til leiks í upphafi en 5 af þeim hurfu á braut áður en kom að námsmati. Fjórir héldu út til enda og kláruðu áfangann.

5. Náms- og starfsráðgjöf

Alls starfa tveir náms- og starfsráðgjafar í fangelsunum í 110% starfshlutfalli. Náms- og starfsráðgjafi frá FSu starfar í 100% starfshlutfalli við fangelsin á Litla-Hrauni, Sogni og Hólmsheiði. Náms- og starfsráðgjafi frá FSn er í 10% starfshlutfalli við fangelsið á Kvíabryggju.

Í fangelsunum á Litla-Hrauni og á Sogni er rekinn skóli en í fangelsunum á Hólmsheiði og á Kvíabryggju er einungis gert ráð fyrir fjarnámi.

Verkefni náms- og starfsráðgjafa eru fjölbreytt og mismunandi eftir fangelsum. Þau helstu sem snúa að nemendum eru viðtöl, skráning í nám innan og utan fangelsis, stuðningur í námi, prófyfirseta og eftirfylgni. Einnig má nefna fræðslu um náms- og starfsval, ráðgjöf um vinnubrögð í námi og skipulag náms ásamt námstækni, aðstoð við gerð námsferilsáætlana, áhugasviðsgreiningar, o.fl. Önnur verkefni lúta að skipulagsvinnu, mótun verkferla og stefnumótun.

Mikið og gott samstarf er við kennslustjóra, kennara og starfsfólk fangelsis, og tengiliði við stofnanir og alla skóla sem nemendur í fangelsum eru skráðir í.

Náms- og starfsráðgjafi FSu kenndi náms- og starfsfræðslu og námstækniáfangann Færni við fangelsið á Sogni á haustönninni, en einnig var boðið upp á hann á Litla-Hrauni, þó ekki hafi náðst í hóp þar.

Eftirfarandi tafla sýnir skráningar í fjarnám á haustönn 2021:

Skráningar í fjarnám fyrir utan nám frá FSu:	Fangelsið Hólmsheiði	Fangelsið Litla-Hrauni	Fangelsið Sogni	Fangelsið Kvíabryggju
Nám frá FÁ	6		2	1
Nám frá FSn				3
Nám frá Prómennt	3		1	
Nám frá Fræðsluneti Suðurlands		1		
Nám frá Háskóla Íslands			2	
Nám frá Háskólanum í Reykjavík			1	

Skráningar í fjarnám á sumarönn 2021 sem náms- og starfsráðgjafi sinnti:

Skráningar í fjarnám:	Fangelsið Hólmsheiði	Fangelsið Litla-Hrauni	Fangelsið Sogni
Nám frá FÁ	6	8	3
Nám frá Keili		2	
Nám frá Prómennt			1
Nám frá Háskólanum í Reykjavík			1
Nám frá Háskóla Íslands			1

Eftirfarandi tafla sýnir skráningar í fjarnám á vorönn 2022:

Skráningar í fjarnám fyrir utan nám frá FSu:	Fangelsið Hólmsheiði	Fangelsið Litla-Hrauni	Fangelsið Sogni	Fangelsið Kvíabryggju
Nám frá FÁ	7		4	
Nám frá FSn				1
Nám frá NTV			1	
Nám frá Tækniskólanum		1	1	
Nám frá Háskóla Íslands			1	

Einn nemandi útskrifaðist með meistarapróf í pípulögnum frá Tækniskólanum. Sem fyrr fengu þeir nemendur sem þurftu hljóðbækur frá Hljóðbókasafni Íslands en bókasafnið krefst ekki greininga fyrir nemendur í fangelsum eins og almennt þarf.

Sem fyrr fengu þeir nemendur sem þurftu hljóðbækur frá Hljóðbókasafni Íslands en bókasafnið krefst ekki greininga fyrir nemendur í fangelsum eins og almennt þarf.

6. Lokaorð

Skólaárið 2021-2022 var um margt sérstakt. Mikill fjöldi nemenda skráði sig til náms, eins og jafnan, en úthaldið var minna en oftast áður, mætingin slakari þegar leið á, sérstaklega á vorönninni og færri í einhverjum færum að gangast undir námsmat og ljúka einingum. Ýmsar skýringar eru tiltækar. Heil deild á Litla-Hrauni var lokuð lengst af og vistmenn færri. Sífellt fleiri afplána dóma í samfélagsþjónustu eða opnum úrræðum og af því leiðir að samsetning nemendahópsins í þessari deild skólans hefur breyst. Þessar breyttu aðstæður kalla enn frekar en áður á sérstök úrræði, sérkennslu og verklegt nám.

Því var slæmt var að sérkennari fór í námsleyfi og fékkst ekki annar til afleysinga. Sveiflur eru í námsframboðinu, myndlistin féll út á vorönn og málmiðngreinarnar voru ekki kenndar á skólaárinu. Í staðinn var kenndur verklegur áfangi á húsasmíðabraut, sem vonandi er kominn til að vera. Það gengur því hægt að auka námsframboðið og er það bagalegt, sérstaklega varðandi verklegra áfanga.

Viðlok skólaárs þakkar undirritaður öllum viðkomandi kærlega fyrir afar gott og ánægjulegt samstarf. Það er uppörvandi að finna bæði meðal stjórnenda og samkennara skilning á mikilvægi þess starfs sem fram fer í skólanum í fangelsunum.

Selfossi, 16. maí 2022.

Gylfi Þorkelsson, kennslustjóri.